

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2022-02-28

Diarienummer: 0157/22

Handläggare

Peter Grönberg

Telefon: 031-368 40 24

E-post: peter.gronberg@goteborg.com

Uppdrag ägardialog Stadshus AB – Långsiktig uppföljning av verksamhet och ekonomi i TKE-klustret

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg & Co AB;

- 1) Återrapportering av uppdrag rörande långsiktig uppföljning av verksamhet och ekonomi i TKE-klustret godkänns.
- 2) Ärendet översänds till Göteborgs Stadshus AB.

Sammanfattning

Göteborg & Co genomförde 2021-09-07 ägardialog med Stadshus AB. Under mötet diskuterades bland annat kluster Turism, Kultur och Evenemangs (TKE) framtida utveckling med beaktande av nuvarande uppdrag, kommunalt ändamål och kommunala befogenheter, genomslag av avkastningsnivåer och självfinansieringsgrader samt anpassningar för identifierade förändrade framtidsförutsättningar.

I samband med ägardialog gav Stadshus AB moderbolaget i uppdrag att genomföra en uppföljning av verksamhet och ekonomi samt redovisa en beskrivning och analys av konkurrerande verksamheters ekonomiska lönsamhet. Liknande analyser har tidigare genomförts av övriga klustermödrar. Analysen kommer att värderas i Stadshus AB:s bidrag till stadsledningskontorets förutsättningar för budget 2023 - 2025.

Göteborg & Co har sin tur ombett döttrarna att genomföra ovanstående analys utifrån respektive bolagets perspektiv samt återrapportera dessa senast i februari månad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I kommunfullmäktiges budget för 2020 anges att samtliga ägardirektiv ska ha tydligt fastställda avkastningskrav på minst samma nivå som genomsnittlig branschnorm. Göteborgs Stad har dock ett antal bolag som av olika skäl i princip ska gå mot ett nollresultat eller mot ett resultat som skapar utrymme för utveckling och (re)investeringar. Det är således inte möjligt eller lämpligt att tillämpa gängse avkastningskrav på dessa bolag utan i stället söka olika mått på produktivitet och effektivitet samt jämförelser med liknande verksamheter. Det finns fem olika typer av bolag där gängse avkastningskrav inte är relevanta, där bland annat ”Verksamheter inom evenemang och kultur med stor offentlig finansiering” ingår.

Bolagen inom klustret har således olika förutsättningar där Liseberg AB och Got Event AB verkar på en mer kommersiell marknad där lönsamhet, avkastning och soliditet är viktiga och relevanta parametrar för bolagen att förhålla sig till.

Syftet med Göteborg & Co och Stadsteatern är inte att bedriva konventionell affärsverksamhet med syfte att skapa intäkter, positivt rörelseresultat och vinst för ägaren utan huvuduppdraget är att skapa största möjliga nytta och värde utifrån uppdragen i ägardirektivet inom ramen för given uppdragsersättning.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Redan innan det globala utbrottet av Covid-19, under perioden 2018–2019, gick utvecklingen inom besöksnäringen mycket fort. Grundläggande förflyttningar så som ökat fokus på hållbarhetens alla tre dimensioner, där arbetet med grön omställning och sociala värden blev lika centrala som ekonomisk tillväxt, började synas. Likaså hade digitaliseringen börjat få effekt på hur upplevelser konsumeras. Branschen genomgick redan ett kraftigt utvecklingssprång, vilket accentuerats ytterligare till följd av pandemin.

Bilagor

1. Återrapport ”Uppdrag - uppföljning verksamhet och ekonomi” – Got Event AB
2. Återrapport ”Uppdrag - uppföljning verksamhet och ekonomi” – Göteborg & Co
3. Återrapport ”Uppdrag - uppföljning verksamhet och ekonomi” – Liseberg AB

Ärendet

Styrelsen har att fatta beslut om återrapportering av uppdrag rörande långsiktig uppföljning av verksamhet och ekonomi i TKE-klustret.

Beskrivning av ärendet

Göteborg & Co genomförde 2021-09-07 ägardialog med Stadshus AB. Under mötet diskuterades bl.a. TKE-klustrets framtida utveckling med beaktande av nuvarande uppdrag, kommunalt ändamål och kommunala befogenheter, genomslag av avkastningsnivåer och självfinansieringsgrader samt anpassningar för identifierade förändrade framtidsförutsättningar.

Bolaget mottog 2021-10-18 redovisning av 2021 års ägardialoger från Stadshus AB. I redovisningen beskrevs att i enlighet med vad som framgår av ägardirektiven för klustrets bolag ska ekonomiska avkastningskrav återkommande värderas och följas. Från och med 2021-års ägardialog ombedes Göteborg & Co därmed likt övriga klustermodrar i Stadshuskoncernen följa den långsiktiga måluppfyllelsen för ekonomi och verksamhet samt redovisa en beskrivning och analys av konkurrerande verksamheters ekonomiska lönsamhet i relation till TKE-klustrets verksamheter. Analysen kommer att värderas i Stadshus bidrag till stadsledningskontorets förutsättningar för budget 2023–2025.

Göteborg & Co ombads att i en skriftlig rapport redogöra för följande:

1. Hur ser lönsamheten ut för jämförbara verksamheter för TKE-klustrets branscher? Vilken omvärldsanalys gör Bolaget av konkurrerande alternativs lönsamhet och ekonomisk avkastning? Analysen utgör ett underlag för värdering av om beslutade avkastningskrav står i paritet med jämförbara aktörers.
2. Vilken bedömning gör Bolaget av TKE-klustrets verksamheters förmåga att generera marknadsmässig avkastning utifrån nuvarande ägardirektiv och uppdrag? Hur ser lönsamheten ut idag? Hur ser lönsamheten ut på 5 – 10 års sikt? Vad förklarar eventuella avvikelser? Avkastningskraven ska sättas i relation till att ökad lönsamhet inte får ske på bekostnad av det samhällsnyttiga uppdrag som respektive bolag har i sitt ägardirektiv.
3. Vilken bedömning gör Bolaget av koncernens/bolagets behov av soliditet? Vilken analys har gjorts för att fastställa behovet av soliditet? Vilka soliditetsnivåer ligger jämförbara verksamheter på? Vad förklarar eventuella avvikelser?
4. En fördjupad analys och bedömning av eventuella långsiktiga effekter av covid-19 pandemi.

Göteborg & Co har introducerat och stöttat övriga bolag i TKE-klustret i arbetet med sina respektive rapporter. Göteborgs Stadshus AB har agerat som nära samarbetspartner under arbetets gång för att säkerställa kvaliteten i kunskapsunderlaget.

Bolagets bedömning

Tidigt i processen gjordes vägvalet att som ett inledande steg i detta arbete, låta de enskilda bolagen inom TKE-klustret utarbeta separata rapporter för respektive bolag som alternativ till en konsoliderad klusterrapport. TKE-bolagens skilda verksamhetsformer, bolagsstrukturer samt avkastnings-, och självfinansieringskrav innebär att det finns en viss komplexitet i att göra en konsoliderad analys och rapport på klusternivå.

Moderbolaget avser därför att nyttja såväl dialogerna i VD-rådet som ägardialogerna under året till att bota och fördjupa denna analys.

Moderbolaget och övriga bolag ser positivt på att jämföra sig och lära av andra organisationer. Det finns dock en viss komplexitet i att genomföra benchmark och jämförelseanalys med andra, t ex finns det vissa utmaningar i att genomföra jämförelser på övergripande destinations-/organisationsnivå. Klustret och bolagen ser också ett behov av att utveckla benchmark för de separata verksamhetsdelarna inom respektive bolag. Moderbolaget vill därför även i denna fråga bota och föra dialog inom klustret vilka delar som kan genomföras gemensamt på en mer övergripande nivå och nyttjas av samtliga bolag och vilka analyser som behöver göras av respektive bolag. Moderbolagets ambition är därför att framöver utforma mer systematiska former för analys av relevanta jämförbara verksamheter och att vidare fördjupa detta inom ramen för denna årliga uppföljning.

Mot bakgrund av given tidplan, övertagandet av Stora teatern och andra faktorer, har Göteborg & Co tillsammans med Göteborgs Stadsteater beslutat att inte redovisa någon analys för teatern i föreliggande leverans. Göteborg & Co bedömer att fortsatt, gemensamt arbete tillsammans med teatern under kommande år skapar bättre förutsättningar för en kvalitativ analys nästa år.

Fortsatt arbete

Föreliggande underlag är som ovan nämnts ett första steg att i enlighet med ägardirektiven för klustrens bolag återkommande värdera och följa bolagens avkastningskrav. Föreliggande analyser kommer att tjäna som ett viktigt underlag för Göteborg & Co:s ägardialoger med döttrarna samt dialog i VD-råd under 2022. Ambitionen är att det fortsatta arbetet ska ge förutsättningar att göra en konkluderande analys för klustret som helhet till nästa års leverans.

Peter Grönberg, VD